

बौद्धदर्शनम्
शास्त्री : पञ्चम-सत्रार्द्धः

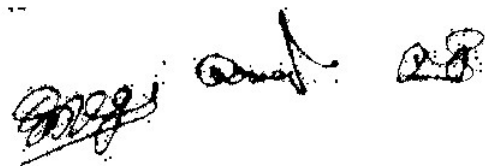
DSE – 3

क्र.	पाठ्यक्रमविवरणम्	क्रेडिट	होरा
1	सर्वधर्मा अनात्मान इति कैः भाषितम्, कीदृशी दृष्टीः महामुनिः ववारा, दृष्टश्रुताद्यं मुनिना कस्मात् न सत्यं न मृषोदितम्, सत्यानृतातीतः कः, किमर्थं बुद्धानां त्रैकाल्यजो मतः, बुद्धानां त्रैकाल्यत्वं कथं स्वीक्रियते? धर्मगाम्भीर्यं किम्? लोकस्य मायोपमत्वं किम्, कस्य जन्मान्तं दृश्यते कस्य च न दृश्यते, चित्तमोहमात्रत्वात् किं भवति, बुद्धेन कस्मात् कः अव्यकृत कृतः (2.15)	1	16-20
2	शरीराशुचिता कीदृशी, चित्ते किं न तिष्ठति, सद्धर्मः कीदृशः, कस्मात् मुनिः धर्मं देशयितुं निवृत्तः अभूत्, दुर्ज्ञातः कस्मात् विनाशयति, मूर्खः कस्मात् अवीचिम् अधोमुखः याति, केन कारणेन प्राणिः विनाशम् अधिगच्छति केन च कारणेन अनुत्तरां बोधिं आप्नोति, सर्वार्थसिद्धये किं करणीयम्, धर्मस्य अपरिज्ञानात् किं जायते, यावत् अहङ्कारविनाशकधर्मः अविज्ञातः तावत् किं करणीयम्, कः नेह नामुत्र सीदति (2.26)	1	16-20
3	कस्मात् सदा धर्मः भजनीयः, परा नीतिः का, लोकः कस्मात् अनुरज्यते, केन नेह नामुत्र वञ्च्यते, कया लोकः अपरज्यते (2.29), कस्मात् नेह नामुत्र नन्दति, आत्मवञ्चनं कथं जायते (2.31), केन प्रकारेण रिपुदमनं करणीयम्, लोकस्य धर्मस्य च सङ्ग्रहं कथं करणीयम्, राज्ञा एकं सत्यं किम् जनयति, परम् अविश्वासकरं किम्, किं सत्यम् (2.35)	1	16-20

बौद्धदर्शन-पालि-विद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. राम नन्दन सिंह

दिनांक : _____

हस्ताक्षरम्

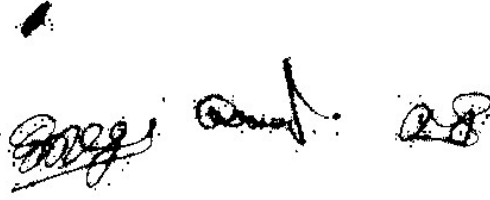

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

4	राज्ञां दोषान् कः प्रच्छादयति, राज्ञः गुणसर्वस्वं घातकः दोषः कः? केषां कार्पण्यं गुणसर्वस्वघातकम्, किमर्थम् उपशमं भजेत्, कस्मात् प्रज्ञापरो भवेत्, कीदृशो राजा? नराधिपस्य चतुर्भद्राः के? कथं सः देवमानुषैः स्तूयते? कैः सहासीनस्य प्रज्ञा धर्मश्च वर्धते, के दुर्लभाः, अतिदुर्लभतमाः के? (2.41), सदा केषां चिन्तनं करणीयम्, कस्मात् पापं न करणीयम्, कस्मात् मद्यः सदा त्यज्यः (2.46)	1	16-20
---	---	---	-------

निर्धारितः पाठ्यग्रन्थः

आचार्यनागार्जुनविरचिता रत्नावली (द्वितीयपरिच्छेदः), सम्पादकः व्याख्याकारश्च, डॉ. अवधेश कुमार चौबे, प्रकाशक- भारतीय विद्या संस्थान, सी. 27/59, जगतगंज, वाराणसी।

बौद्धदर्शन-पालि-विद्याशाखाप्रमुखः - प्रो. राम नन्दन सिंह

दिनांक : _____

हस्ताक्षरम्